

A dark, atmospheric scene of a log cabin in a forest at night. The cabin's windows are lit from within, casting a warm glow. In the foreground, a brown rat is perched on a large, mossy log, looking towards the right. The background is filled with tall, dark evergreen trees under a cloudy, moonlit sky.

STEPHEN
KING

AK TEČIE KRV

STEPHEN KING

AK TEČIE KRV

Preložila Ivana Krekáňová

Stephen King
IF IT BLEEDS

Copyright © 2020 by Stephen King
Published by agreement with the author
and the author's agents, The Lotts Agency, Ltd.
Translation © 2023 by Ivana Krekáňová
Jacket design © 2023 by Emil Křížka
Slovak edition © 2023 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-8838-6

**TELEFÓN PÁNA
HARRIGANA**

Moja rodná obec bola len dedina s približne šesťsto obyvateľmi (a stále je, no ja som sa už odsťahoval), ale mali sme internet rovnako ako veľké mestá, takže sme s otcom dostávali čoraz menej papierovej pošty. Zvyčajne pán Nedeau priniesol len výtlačok týždenníka *Time*, letáky adresované Váženému obyvateľovi alebo Našim priateľským susedom a mesačné účty. Ale od roku 2004, keď som dovŕšil deväť rokov a začal pracovať pre pána Harrigana hore na kopci, som sa mohol spoľahnúť aspoň na štyri obálky ročne adresované mne. Vo februári to bolo valentínske želanie, v septembri narodeninové, v novembri na Deň vďakyvzdania a pred sviatkami alebo tesne po nich vianočné. Vnútri každej obálky bol okrem želania aj dolárový stierací žreb štátnej lotérie v Maine a vždy rovnaký podpis: *Všetko dobré želá Harrigan*. Jednoduché a formálne.

Aj otcova reakcia bola vždy rovnaká: smiech a dobromyseľné prevrátenie očí.

„Je to lakomec,“ povedal mi raz. Mohol som mať okolo jedenásť, bolo to pár rokov po tom, čo mi obálky začali chodiť. „Pracuješ uňho za lacný peniaz a ešte ti dáva aj lacný bonus – žreby od Howieho.“

Poukázal som na to, že aspoň jeden z tých štyroch stieracích žrebov za rok zvyčajne vynesie pár dolárov. Keď sa to

stalo, otec ich za mňa u Howieho vybral, pretože maloletí nemohli hrať lotériu, ani keby boli žreby zadarmo. Raz, keď sa na mňa usmialo šťastie a vyhral som až päť dolárov, som požiadal otca, aby mi kúpil päť ďalších dolárových žrebov. Odmietol s tým, že ak by živil moju závislosť od hazardných hier, matka by sa v hrobe obracala.

„Už to, že to robí Harrigan, je dosť zlé,“ povedal otec. „Okrem toho, mal by ti platiť sedem dolárov na hodinu. Možno aj osem. Boh vie, že by si to mohol dovoliť. Päť na hodinu je síce legálne, keďže si ešte dieťa, ale niekto by to pokojne mohol považovať za zneužívanie detí.“

„Ale ja pre neho pracujem rád,“ odvetil som. „*Jeho* mám rád, oci.“

„Ja viem,“ povedal, „a to, že mu čítaš a staráš sa mu o kvetinové záhony, z teba síce ešte nerobí Olivera Twista dvadsiateho prvého storočia, ale aj tak je to lakomec. Prekvapuje ma, že je ochotný zaplatiť poštovné za posielanie tých želaní, keď to od jeho poštovej schránky k našej nie je viac ako štyristo metrov.“

Sedeli sme pred domom, pili sme sprite a otec ukázal palcom hore našou cestou (nespevnenou, ako väčšina ciest v Harlowe) smerom k domu pána Harrigana. Ktorý bol v skutočnosti poriadne sídlo, s krytým bazénom, so zimnou záhradou, so skleneným výťahom, v ktorom som sa úplne *zbožňoval* voziť, a so skleníkom vzadu, kde kedysi stála stola (ešte predtým, než som sa narodil, ale otec si to dobre pamätal).

„Veď vieš, aká zlá je tá jeho artritída,“ namietol som. „Teraz už niekedy chodí s dvoma palicami namiesto jednej. Chôdza až sem dole by ho asi zabila.“

„Veď by ti mohol tie prekliate želania jednoducho dať do ruky,“ pokračoval otec. V jeho slovách nebola nevraživosť, v podstate ma len podpichoval. S pánom Harriganom vychádzali dobre. Môj otec vychádzal dobre s každým v Har-

lowe. Aj to z neho asi robilo dobrého obchodníka. „Boh vie, že si tam hore dost.“

„Ale to by nebolo to isté,“ oponoval som.

„Nie? Prečo?“

Nevedel som mu to vysvetliť. Veľa som čítal a vďaka tomu som mal bohatú slovnú zásobu, ale nie veľa životných skúseností. Vedel som len, že sa mi páčilo dostávať tie želania, tešil som sa na ne, aj na žreb, ktorý som vždy zoškrabal svojou šťastnou mincou, a na podpis jeho staromódnu kurzívou: *Všetko dobré želá Harrigan*. Keď sa na to pozerám spätne, napadá mi slovo *slávnostné*. Bolo to, ako keď pán Harrigan vždy nosil jednu zo svojich ošúchaných čiernych kravát, keď sme šli do mesta, hoci väčšinou len sedel za volantom svojho praktického sedanu značky Ford a čítal si *Financial Times*, zatiaľ čo ja som mu v obchode nakupoval veci podľa zoznamu. Na tom zozname bola vždy konzerva hovädzej sekanej a tucet vajec. Pán Harrigan niekedy vyhlasoval, že keď človek dosiahne určitý vek, môže žiť úplne bez problémov na vajíčkach a sekanej z konzervy. Keď som sa ho spýtal, aký určitý vek, povedal, že šesťdesiatosem rokov.

„Keď človek dosiahne šesťdesiatosem rokov, už nepotrebuje vitamíny,“ dodal.

„Fakt?“

„Ale čoby. Hovorím to len preto, aby som ospravedlnil svoje zlé stravovacie návyky. Objednal si satelitné rádio do tohto auta, Craig, či nie?“

„Objednal.“ Na počítači, čo má otec doma, lebo pán Harrigan žiadny nemá.

„Tak kde je? Jediné, čo viem naladiť, je ten prekliaty Limbaugh a jeho nekonečné táraniny.“

Ukázal som mu, ako si naladí XM, jedno zo satelitných rádii. Otáčal gombíkom asi cez stovku staníc, kým nenašiel jednu špecializovanú na country. Hrala práve *Stand By Your Man*.

Z tej skladby mi stále behá mráz po chrbte a predpokladám, že vždy bude.

V ten deň, keď som mal jedenásť a s otcom sme sedeli pred domom, pili sprite a hľadeli hore na veľký dom (ktorý bol presne to, ako ho Harlowčania nazývali: Veľký dom, akoby to bola väznica Shawshank), som mu povedal: „Dostávať papierovú poštu je super.“

Otec znovu prevrátil oči. „E-mail je super. A mobily. Tie veci mi pripadajú ako zázraky. Si príliš mladý, aby si to pochopil. Keby si vyrastal len so spoločnou telefónnou linkou, na ktorú sú napojené ďalšie štyri domy – vrátane pani Edelsonovej, ktorá nikdy nezavrela ústa –, možno by si to vnímal inak.“

„Kedy môžem mať mobilný telefón?“ Túto otázku som v tom roku kládol často, častejšie po tom, ako sa začali predávať prvé iPhony.

„Keď sa rozhodnem, že si dosť starý.“

„Ako povieš.“ Teraz som bol na rade ja, aby som prevrátil oči, čo ho rozosmialo. Potom zvažnel.

„Chápeš, aký je John Harrigan bohatý?“

Pokrčil som plecami. „Viem, že kedysi vlastnil mlyny.“

„Vlastnil oveľa viac ako len mlyny. Kým neodišiel do dôchodku, bol veľkým šéfom v Oak Enterprises. Vlastnil lodnú prepravnú spoločnosť, nákupné centrá, sieť kín, telekomunikačnú spoločnosť a neviem čo ešte. Pokiaľ ide o Veľkú tabuľu, Oak bol jedným z najväčších hráčov.“

„Veľkú tabuľu?“

„Burzu. Hazardné hry pre bohatých. Keď to Harrigan celé predal, obchod sa dostal nielen do obchodnej rubriky *New York Times*, ale aj na titulnú stranu. Ten chlap, ktorý jazdí na šesťročnom forde, býva na konci poľnej cesty, platí ti päť dolárov na hodinu a štyrikrát do roka ti pošle dolá-

rový stierací žreb, sedí na viac ako miliarde dolárov.“ Otec sa uškrnul. „A môj najhorší oblek, ten, ktorý by ma tvoja mama prinútila odovzdať charite, keby ešte žila, je lepší ako ten, ktorý nosí Harrigan do kostola.“

Všetko sa mi to zdalo zaujímavé, najmä myšlienka, že pán Harrigan, ktorý nemal notebook a dokonca ani televízor, kedysi vlastnil telekomunikačnú spoločnosť a kiná. Stavím sa, že nikdy ani do kina nešiel. Bol tým, čo môj otec nazýval luddita, teda (okrem iného) chlapík, čo nemá rád všelijaké prístroje. Satelitné rádio bolo výnimkou, pretože mal rád country a neznášal všetky tie reklamy na WOXO, čo bola jediná country stanica, ktorú jeho autorádio dokázalo chytiť.

„Vieš, koľko je miliarda, Craig?“

„Sto miliónov, nie?“

„Skús radšej tisíc miliónov.“

„Páni,“ povedal som, ale len preto, že sa mi zdalo, že sa to odo mňa očakáva. Chápal som, koľko je päť dolárov, a chápal som aj päťsto, čo bola cena ojazdeného skútra na predaj na Deep Cut Road, o ktorom som sníval, že ho raz budem mať (tak k tomu veľa šťastia), a mal som teoretickú predstavu o piatich tisíckach, čo bolo približne toľko, koľko zarábali môj otec každý mesiac ako predajca v Parmeleauových traktoroch a strojoch v Gates Falls. Jeho fotku vždy vešali na stenu ako predavača mesiaca. Tvrdil, že o nič nejde, ale ja som to vedel lepšie. Keď bol predavačom mesiaca, išli sme na večeru k Marcelovi, do nóbl francúzskej reštaurácie v Castle Rocku.

„Páni to vystihuje,“ povedal otec a pripil si na veľký dom na kopci so všetkými tými izbami, ktoré sa väčšinou nevyužívali, a s výťahom, ktorý pán Harrigan nenávidel, ale musel používať pre svoju artritídu a ischias. „Páni to presne vystihuje.“

Predtým, ako vám poviem o žrebe, na ktorom som vyhral veľké peniaze, a o smrti pána Harrigana a o problémoch, ktoré som mal s Kennym Yankom, keď som bol v prvom ročníku na strednej v Gates Falls, mal by som vám porozprávať, ako som sa dostal k práci pre pána Harrigana. Bolo to pre kostol. Otec a ja sme chodili do Prvého metodistického kostola v Harlowe, čo bol *jediný* metodistický kostol v Harlowe. V meste býval ešte jeden, ten, do ktorého chodili baptisti, ale v roku 1996 vyhorel.

„Niektorí ľudia odpaľujú na oslavu príchodu novorodenca ohňostroje,“ povedal otec. Nemohol som vtedy mať viac ako štyri roky, ale pamätám si to – asi preto, že ohňostroje ma zaujímali. „S tvojou mamou sme si povedali, že na to kašleme, a podpálili sme *kostol*, aby sme ťa privítali na svete, Craigster – a ako krásne to horelo!“

„To mu už nikdy nevrav,“ ozvala sa vtedy mama. „Môže ti uveriť a potom podpáli kostol tiež, keď bude mať vlastné dieťa.“

Veľa spolu žartovali a ja som sa smial, aj keď som tomu nerozumel.

My traja sme chodievali do kostola spolu, v zime nám topánky vŕzgali na napadanom snehu, v lete naše dobré topánky vírili prach (ktorý mama utierala vreckovkou, kým sme vošli dovnútra) a ja som sa vždy držal otcovej ruky na ľavej strane a maminej na pravej.

Bola dobrou mamou. Aj v roku 2004, keď som začal pracovať pre pána Harrigana, mi stále chýbala, hoci vtedy už bola tri roky mŕtva. Teraz, o šesťnásť rokov neskôr, mi stále chýba, hoci jej tvár mi v pamäti už vybledla a fotografie ju osviežujú len trochu. To, čo sa spieva v tej piesni o deťoch bez matky, je pravda: majú to ťažké. Svojho otca som miloval a vždy sme spolu dobre vychádzali, ale tá pieseň má pravdu aj v inom: je toľko vecí, ktorým otec nerozumie. Ako napríklad uvíť veniec zo sedmokrások, dať mi ho na

hlavu vo veľkom poli za naším domom a povedať, že dnes nie si len tak nejaký malý chlapec, dnes si kráľ Craig. Ako mať radosť, ale nerobiť z toho veľké haló – chváliť sa tým a podobne –, keď som ako trojročný začal čítať komiksy o Supermanovi a Spider-Manovi. Ako ľahnúť si ku mne do postele, keď som sa uprostred noci zobudil zo zlého sna, v ktorom ma prenasledoval Dr. Octopus. Ako objať ma a povedať mi, že všetko bude fajn, keď zo mňa nejaký väčší chlapec – napríklad Kenny Yanko – vymlátil dušu.

V ten deň by sa mi jedno také objatie hodilo. Objatie od matky v ten deň mohlo veľa zmeniť.

Nikdy sa nechváliť tým, že som predčasne vyspelý čitateľ, bol dar, ktorí mi dali rodičia. Dar, že som sa včas naučil, že keď má človek nejaký talent, neznamená to, že je lepší než niekto iný. Ale rozchýrilo sa to, ako to už v malých mestách býva, a keď som mal osem, reverend Mooney sa ma opýtal, či by som nechcel čítať z Biblie na rodinnú nedeľu. Možno ho k tomu pritiahla novosť, zvyčajne to robili stredoškoláci. V tú nedeľu som čítal z Evanjelia podľa Marka a reverend mi po bohoslužbe povedal, že som bol taký dobrý, že ak by som chcel, mohol by som to robiť každý týždeň.

„Povedal, že viesť ich bude drobný chlapček,“ oznámil som otcovi. „Je to v prorokovi Izaiášovi.“

Otec zamrmlal, akoby to na neho neurobilo veľký dojem. Potom prikývol. „Dobre, pokiaľ si budeš pamätať, že ty si médium, nie posolstvo.“

„Čo?“

„Biblia je Božie slovo, nie Craigovo slovo, takže nie že ti to stúpne do hlavy.“

Povedal som, že nestúpne, a nasledujúcich desať rokov – až do odchodu na vysokú, kde som sa naučil fajčiť trávu, piť pivo a naháňať dievčatá – som predčítal každý týždeň.

Robil som to stále, dokonca aj keď mi bolo najhoršie. Reverend mi dával odkaz na príslušnú biblickú pasáž vždy týždeň vopred – kapitolu a verš, ako sa hovorí. Potom som mu na stretnutie metodistickej mládeže vo štvrtok večer prinášal zoznam slov, ktoré som nevedel vysloviť. Výsledkom bolo, že som bol možno jediný človek v Maine, ktorý vedel nielen vysloviť Nabuchodonozor, ale aj to vyhlásokovať.

Jeden z najbohatších mužov Ameriky sa do Harlowu presťahoval asi tri roky predtým, než som začal vykonávať svoju nedeľnú prácu, keď som starším predčítal Sväté písmo. Na prelome storočí, inými slovami, hneď potom, ako predal svoje spoločnosti a odišiel do dôchodku, a ešte predtým, ako bol jeho veľký dom úplne dokončený (bazén, výťah a dláždená príjazdová cesta prišli neskôr). Pán Harrigan chodil do kostola každý týždeň, oblečený v ošúchanom čiernom obleku s vytáhaným zadkom, s jednou zo svojich nmoderných úzkych čiernych kravát a s úhľadne učesanými rednúcimi šedivými vlasmi. V ostatné dni týždňa sa tie vlasy rozlietavali na všetky strany ako Einsteinovi po náročnom dni snahy rozlúštiť tajomstvá vesmíru.

Vtedy používal ešte len jednu palicu, o ktorú sa opieral, keď sme vstávali a spievali chválospevy, ktoré si budem pamätať až do smrti... a z toho verša zo *Starého drsného kríža* o vode a krvi z Ježišovho zraneného boku mi bude vždy behať mráz po chrbte, rovnako ako z posledných slov piesne *Stand By Your Man*, keď sa do toho Tammy Wynettová oprie z celej sily. V každom prípade, pán Harrigan v skutočnosti nespieval, čo bolo dobre, pretože mal zachrípnutý, pisklavý hlas, len otváral ústa spolu s ostatnými. To mali s mojím otcom spoločné.

Jednu nedeľu na jeseň roku 2004 (všetky stromy v našej časti sveta horeli farbami) som čítal časť z 2. knihy Samu-

elovej a robil som svoju zvyčajnú prácu, aby som odovzdal zhromaždeniu posolstvo, ktorému som sotva rozumel, ale vedel som, že reverend Mooney ho vysvetlí v kázni: „Izrael! Ozdoba na tvojich vrškoch je zabitá! Ako padli hrdinovia! Neoznámte to v Géte, na uliciach Aškelónu nehláste, nech sa dcéry Filištíncov netešia, nech nejasajú dcéry pohanov.“ Keď som si sadol do našej lavice, otec ma potľapkal po pleci a zašepkal: *Pekne si im to dal*. Musel som si zakryť ústa, aby som skryl úsmev.

Nasledujúci večer, keď sme robili poriadok po večeri (otec umýval riad, ja som ho utieral a ukladal), na príjazdovej ceste zastavil ford pána Harrigana. Jeho palica zabubnovala po našich schodoch a otec otvoril dvere tesne predtým, ako stihol zaklopať. Pán Harrigan odmietol obývačku a sadol si za kuchynský stôl, presne ako domáci. Keď mu otec ponúkol sprite, vzal si, ale pohár odmietol s poznámkou: „Dám si ho z fľaše, ako mal vo zvyku môj otec.“

Ako obchodník prešiel priamo k veci. Ak s tým bude môj otec súhlasiť, povedal pán Harrigan, rád by si ma najal, aby som mu dve alebo možno tri hodiny týždenne čítal. Za to by mi platil päť dolárov za hodinu. Mohol by mi nájsť ďalšie tri hodinky práce, pokračoval, ak by som sa mu chcel trochu postarať o záhradu a porobiť iné veci, napríklad odhŕňať sneh v zime a utierať prach z toho, z čoho ho treba utrieť, po celý rok.

Dvadsaťpäť, možno aj tridsať dolárov týždenne, z toho polovica len za čítanie, čo by som robil aj zadarmo! Nemohol som tomu uveriť. Okamžite sa mi v hlave vynorila myšlienka, že tak by som si mohol našetriť na ten motorový skúter, hoci legálne na ňom budem môcť jazdiť až o sedem rokov.

Bolo to príliš dobré na to, aby to bola pravda, a bál som sa, že otec povie nie, ale neurobil to. „Len mu nedávajte

nič kontroverzné,“ povedal otec. „Žiadne bláznivé politické veci a žiadne násilie za hranou. Číta ako dospelý, ale má sotva deväť.“

Pán Harrigan mu to slúbil, odpil si zo spritu a mľaskol kožovitými perami. „Číta dobre, to áno, ale to nie je hlavný dôvod, prečo ho chcem zamestnať. Nečíta *monotónne*, ani keď nerozumie, a to je podľa mňa pozoruhodné. Nie úžasné, ale pozoruhodné.“

Položil fľašu, naklonil sa dopredu a premeral si ma ostrým pohľadom. V tých očiach som často videl pobavenie, ale len zriedkavo som v nich videl teplo a ten večer v roku 2004 nebol jeden z takých.

„K tvojmu včerajšiemu čítaniu, Craig. Vieš, čo znamená ‚dcéry pohanov?‘“

„Ani nie,“ priznal som.

„To som si aj myslel, ale aj tak si to prečítal správnym tónom hnevu a lamentácie v hlase. Mimochodom, vieš, čo je to lamentácia?“

„Nárek a tak.“

Prikývol. „Ale nepreháňal si to. Nedramatizoval si. To bolo dobre. Čitateľ je nositeľ, nie tvorca. Pomáha ti reverend Mooney s výslovnosťou?“

„Áno, pane, niekedy.“

Pán Harrigan si odpil ešte trochu spritu a vstal, opierajúc sa o palicu. „Povedz mu, že to má byť Askalon, nie Aškelón. Zdalo sa mi to neúmyselne vtípné, ale mne sa zdá vtípné kadečo. Dáme si v stredu o tretej skúšobné čítanie? Máš vtedy už po škole?“

Na harlowskej základnej končím o pol tretej. „Áno, pane. O tretej je fajn.“

„Povedzme do štvrtej? Alebo je to príliš neskoro?“

„To by šlo,“ povedal otec. Vyzeral, že ho to celé pobavilo. „Nevečeriame skôr ako o šiestej. Rád sledujem miestne správy.“

„Nemáte potom problémy s trávením?“

Otec sa zasmial, ale nemyslím si, že pán Harrigan žartoval. „Niekedy áno, nie som veľký Bushov fanúšik.“

„Je to trochu blázon,“ súhlasil pán Harrigan, „ale aspoň je obklopený ľuďmi, ktorí rozumejú obchodu. V stredu o tretej, Craig, a príď načas. Nedochovílnosť netolerujem.“

„A ani nič pikantné,“ dodal otec. „Na to má čas, keď bude starší.“

Pán Harrigan mu slúbil aj to, ale predpokladám, že muži, ktorí rozumejú obchodu, chápu aj to, že na sľuby sa dá ľahko zabudnúť, keďže sa dávajú zadarmo. V *Srdci temnoty*, prvej knihe, ktorú som mu čítal, určite nič pikantné nebolo. Keď sme skončili, pán Harrigan sa ma spýtal, či som jej porozumel. Nemyslím si, že sa ma snažil poučovať, len bol zvedavý.

„Nie všetkému,“ povedal som, „ale ten chlapík Kurtz bol pekne šibnutý. Toľko mi došlo.“

Ani v ďalšej knihe nebolo nič pikantné – *Silas Marner* bol podľa môjho skromného názoru len strašná nuda. Tretia však bola *Milenec lady Chatterleyovej* a tá mi bezpochyby otvorila oči. Bolo to v roku 2006, keď som sa zoznámil s Constance Chatterleyovou a jej chlípnyim hájnikom. Mal som desať. Ešte aj po toľkých rokoch si stále pamätám verše *Starého drsného križa* a rovnako živo si spomínam na Mellorsu, ktorý hladí lady a šepká: „Ale je to fajn.“ To, ako sa k nej správal, by sa mali chlapci učiť a pamätať si to.

„Rozumieš tomu, čo si práve čítal?“ spýtal sa ma pán Harrigan po jednej obzvlášť šťavnatej pasáži. Opäť len zo zvedavosti.

„Nie,“ odvetil som, ale nebola to tak celkom pravda. Rozumel som oveľa viac z toho, čo sa dialo v lesoch medzi Olliem Mellorsom a Connie Chatterleyovou, než z toho, čo sa dialo medzi Marlowom a Kurtzom v hĺbinách Belgického Konga. Sex je ťažké pochopiť – to som zistil ešte predtým, ako som sa dostal na výšku, ale šialenstvo ešte ťažšie.

„Dobre,“ povedal pán Harrigan, „ale ak by sa tvoj otec pýtal, čo čítame, povedz mu, že *Dombeyho a syna*. Čo budeme tak či tak čítať ako ďalšiu knihu.“

Môj otec sa nespýtal – aspoň nie na tú jednu – a mne sa uľavilo, keď sme prešli na *Dombeyho*, čo bol prvý román pre dospelých, pri ktorom si pamätám, že sa mi naozaj páčil. Nechcel som otcovi klamať, cítil by som sa hrozne, hoci som si istý, že pán Harrigan by s tým problém nemal.

Pán Harrigan mal rád, keď som mu čítal, pretože sa mu ľahko unavili oči. Pravdepodobne nepotreboval, aby som mu plel kvetinové záhony; Pete Bostwick, ktorý kosil jeho asi pol hektára trávniku, by to podľa mňa zvládol bez problémov. A Edna Groganová, jeho domáca, by rovnako bez problémov utierala prach z jeho veľkej zbierky starožitných sklenených gulí a ťažidiel, ale to bola moja práca. On bol väčšinou len rád, že ma má nablízku. Povedal mi to až krátko pred smrťou, ale aj tak som to vedel. Len som nevedel prečo a nie som si istý, či to vôbec viem teraz.

Raz, keď sme sa vracali z večere u Marcela v Castle Rocku, sa otec náhle spýtal: „Dotýka sa ťa niekedy Harrigan spôsobom, ktorý sa ti nepáči?“

Ešte mi chýbali roky, aby som si vypestoval aspoň náznak fúzov, ale vedel som, na čo sa pýta; veď sme sa učili o „nebezpečnosti od cudzincov“ a „nevhodných dotykoch“ už v tretej triede, preboha.

„Myslíš, či ma obchytkáva? Nie! Ježiši, oci, nie je *gej*.“

„Dobre, dobre. Len sa tak nerozčuľuj, Craigster. Musel som sa spýtať. Si tam hore veľa.“

„Ak by ma obchytkával, mohol by mi posilať aspoň *dvojdolárové žreby*,“ povedal som a to otca rozosmialo.

Zarábal som tridsať dolárov týždenne a otec trval na tom, aby som aspoň dvadsať vkladal na sporiaci účet na vy-

sokú školu. Čo som aj robil, hoci som to považoval za mega hlúpe; keď sa aj tínedžerský vek zdá vzdialený celé veky, vysoká škola mohla byť pokojne v inom živote. Ale desať dolárov týždenne bolo stále bohatstvo. Časť z nich som míňal na hamburgery a koktaily v občerstvení u Howieho, väčšinu za staré paperbacky v Dahlinom antikvariáte v Gates Falls. Tie, ktoré som si kupoval, neboli náročné ako tie, čo som čítal pánovi Harriganovi (dokonca aj *Lady Chatterleyová* bola ťažká, keď to Constance s Mellorsom práve nerozpaľovali). Páčili sa mi detektívky a westerny ako *Prestrelka v Gila Bende* a *Cesta rozpáleného olova*. Čítanie pre pána Harrigana bola práca. Nie práca v pote tváre, ale práca. Kniha ako *V jeden pondelok sme všetkých zabili* od Johna D. MacDonalda bola čistým potešením. Hovoril som si, že by som si mal šetriť peniaze, ktoré nešli do vysokoškolského fondu, na jeden z tých nových telefónov od Applu, ktoré sa začali predávať v lete roku 2007, ale boli drahé, nejakých šesťsto dolárov, a pri desiatich dolároch týždenne by som na to potreboval vyše roka. A keď máte len jedenásť a tiahne vám na dvanásť, rok je veľmi dlhý čas.

A okrem toho, tie staré paperbacky s farebnými obálkami ma veľmi priťahovali.

Na Vianoce v roku 2007, tri roky potom, čo som začal pracovať pre pána Harrigana, a dva roky pred jeho smrťou, bol pre mňa pod stromčekom pripravený len jeden balík a otec mi povedal, aby som si ho nechal na koniec. Keď konečne náležite poobdivoval kašmírovú vestu, papuče a drevenú fajku, ktoré som mu kúpil, roztrhal som balenie svojho jediného darčeka a skríkol od radosti, keď som zbadal, že mi dal presne to, po čom som túžil: iPhone, ktorý dokázal toľko vecí, že otcov telefón v aute vyzeral popri ňom ako starožitnosť.

Odvtedy sa veci veľmi zmenili. Teraz je iPhone, ktorý mi dal otec na Vianoce v roku 2007, starožitný tak ako tá spoločná telefónna linka pre päť rodín, o ktorej mi rozprával ešte z čias, keď bol dieťa. Udialo sa toľko zmien, taký pokrok, a udialo sa to tak rýchlo. Môj vianočný iPhone mal len šesťnásť aplikácií a všetky boli nainštalované vopred. Jednou z nich bol YouTube, pretože vtedy sa Apple a YouTube kamarátili (to sa zmenilo). Jedna sa volala SMS, čo bolo primitívne posielanie textových správ (žiadne emotikony – slovo, ktoré ešte nik nevynašiel –, ak ste si ich nevytvorili sami). Existovala aplikácia na predpoveď počasia, ktorá sa zvyčajne mylila. Ale mohli ste telefonovať z niečoho dostatočne malého na to, aby sa to zmestilo do vrečka, a čo bolo ešte lepšie, malo to Safari, ktoré vás spojilo s vonkajším svetom. Keď ste vyrastali v meste bez semaforov, v meste s prašnými cestami, ako bol Harlow, svet tam vonku bol zvláštnym a lákavým miestom a vy ste sa ho túžili dotknúť tak, aby vám to televízia nedokázala umožniť. Aspoň ja som túžil. Všetko som to mal na dosah ruky vďaka AT&T a Stevovi Jobsovi.

„Vďaka, oci,“ zvolal som a objal som ho. „Fakt vďaka!“

„Len to s ním nepreháňaj. Poplatky za volania sú vysoké a ja to budem sledovať.“

„Veď ony pôjdu dole,“ povedal som.

V tom som mal pravdu a otec mi poplatky nikdy nevyčítal. Aj tak som nemal veľa ľudí, ktorým by som mohol zavolať, ale páčili sa mi tie videá na YouTube (aj otcovi) a páčilo sa mi, že môžem chodiť na to, čo sme vtedy nazývali tri wéčka: na *worldwide web*, celosvetovú sieť. Niekedy som si pozeral články v *Pravde*, nie preto, že by som rozumel po rusky, ale len preto, že som mohol.

V roku 2008 nahradili jednodolárové stieracie žreby, ktoré mi pán Harrigan zo začiatku posielal, žreby s názvom Bo-

rovicové šťastie. Na malej kartičke bolo šesť borovic. Ak bola pod tromi z nich rovnaká suma, keď ste ich zoškrabali, vyhrali ste ju. Zoškrabal som stromčeky a civel na to, čo sa ukázalo. Najprv som si myslel, že je to buď omyl, alebo nejaký žart, hoci pán Harrigan nebol ten typ, ktorý by si robil žarty. Znovu som sa zadíval, prešiel som prstami po odkrytých číslach, zmietol som omrvinky toho, čo otec nazýval (vždy pritom prevrátil oči) „zoškrabaná špina“. Čísla zostali rovnaké. Možno som sa smial, to si nepamätám, ale pamätám si, že som kričal, fakt kričal. Kričal som od radosti.

Vytiahol som z vrecka svoj nový telefón (všade som ho nosil so sebou) a zavolať som do Parmeleauových traktorov. Zdvihla to sekretárka Denise, a keď počula, aký som zadychčaný, spýtala sa ma, čo sa deje.

„Nič, nič,“ odpovedal som, „ale musím hneď hovoriť s otcom.“

„Dobre, počkaj na linke.“ A potom: „Znie to, akoby si volal z odvrátenej strany Mesiaca, Craig.“

„Volám z mobilu.“ Bože, ako rád som to hovoril.

Denise odfrkla. „Tie veci sú plné radiácie. Nikdy si to nekúpim. Vydrž.“

Aj otec sa ma opýtal, čo sa deje, lebo do práce som mu nikdy predtým nevolal, dokonca ani vtedy nie, keď školský autobus odišiel bezo mňa.

„Oci, dostal som valentínsky žreb od pána Harrigana...“

„Ak mi voláš, že si vyhral desať dolárov, tak to mohlo pokojne počkať, kým...“

„Nie, oci. Je to hlavná výhra!“ Čo aj na dolárových stieracích žreboch v tej dobe bola. „*Vyhral som tritisíc dolárov!*“

Ticho na druhom konci. Pomyslel som si, že mi vypadol. Hovory z mobilov, aj z tých nových, v tom čase vypadávali bežne. Bellovým telekomunikáciám to nešlo vždy najlepšie.

„Oci? Si tam?“

„Hej, hej. Si si istý?“

„Áno! Pozerám sa priamo na to! Tritisíc! Jedno číslo v hornom rade a dve v spodnom!“

Ďalšia dlhá odmlka, potom som počul, ako otec niekomu hovorí: *Myslím, že synátor vyhral nejaké peniaze.* Chvíľocku nato sa venoval opäť mne. „Daj ho na nejaké bezpečné miesto, kým sa nevrátim domov.“

„Kam?“

„Čo tak nádoba s cukrom v špajze?“

„Áno,“ odpovedal som. „Áno, dobre.“

„Craig, si si úplne istý? Nechcem, aby si bol sklamaný, tak si to skontroluj ešte raz.“

Urobil som to, akosi presvedčený, že otcovými pochybnosťami sa zmení to, čo som videl; aspoň jedny z tých 3 000 dolárov budú teraz niečo iné. Ale zostali rovnaké.

Povedal som mu to a on sa zasmial. „Tak ti teda gratulujem. Dnes večeríme u Marcela a ty platíš.“

To ma rozosmialo. Nepamätám si, že by som niekedy pocítil takú čistú radosť. Potreboval som zavolať ešte niekomu inému, a tak som zavolať pánovi Harriganovi, ktorý to zdvihol na svojej ludditskej pevnej linke.

„Pán Harrigan, ďakujem za želanie! A ďakujem za žreb! Ja...“

„Voláš mi z toho svojho prístroja?“ spýtal sa. „Určite áno, lebo ťa sotva počujem. Znie to, akoby si bol na odvrátenej strane Mesiaca.“

„Pán Harrigan, vyhral som hlavnú výhru! Vyhral som tritisíc dolárov! Ďakujem vám veľmi pekne!“

Nastala pauza, ale nie taká dlhá ako u otca, a keď znova prehovoril, nespýtal sa ma, či som si istý. Tú láskavosť mi urobil. „Mal si šťastie,“ povedal. „Prajem ti to.“

„Ďakujem!“

„Nemáš za čo, vďaka naozaj nie je potrebná. Ja tie veci kupujem po krabiciach. Posielam ich priateľom a obchod-